

Onderwijs

Federatie van
Onderwijsorganisaties

algemene
vereniging
schoolleiders

Aan Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs
Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

CC Leden Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Leden Vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Datum 18-01-2023
Briefnummer 595253 / CH
Inlichtingen 06 22991579

Onderwerp: Compensatie en inkomens-
bescherming bij long covid
onderwijspersoneel

Geachte ministers Dijkgraaf, Wiersma en Van Gennip,

Op 13 juni 2022 is in een brief aan de Kamer kenbaar gemaakt dat het onderwijs in het COVID-19 beleid een aparte status heeft vanwege de speciale functie van het onderwijs in de ontwikkeling van onze kinderen en jongeren. Bij een heropleving van het virus ligt de sluiting van scholen onderop de stapel bij het treffen van maatregelen. Dit is wat de onderwijsbonden betreft problematisch omdat tot nu toe de zorg voor onderwijspersoneel met corona en de inkomensbescherming bij langdurige ziekte niet afdoende is geregeld. In deze brief onderstrepen wij nogmaals de noodzaak van een collectieve arbeidsongeschiktheidsregeling en compensatiemaatregelen voor werknemers die long covid hebben opgelopen.

Meer risico onderwijspersoneel

Werknemers in het onderwijs werden (en worden) in hogere mate aan covid-gerelateerde veiligheidsrisico's blootgesteld dan werknemers in andere sectoren. Het overgrote deel van de beroepsbevolking kon ten tijde van de coronacrisis thuiswerken of werken met inachtneming van de coronamaatregelen zoals afstand houden. Voor personeel werkzaam in de cruciale beroepen, waaronder het onderwijs, was dit niet of in veel mindere mate het geval. Het onderwijs verzorgde tijdens de lockdowns noodopvang en onderwijs aan uitzonderingsgroepen en ging weer volledig open toen in de rest van de maatschappij nog beperkende maatregelen golden. Het onderwijs kreeg daarbij geen beschermingsmiddelen aangeboden noch voorrang bij vaccinatie. Ook werd er ten onrechte vanuit gegaan dat kinderen het virus niet zouden overdragen. Afstand houden bleek praktisch onwerkbaar en de luchtkwaliteit en ventilatie was bij veel scholen en instellingen niet op orde. Het onderwijspersoneel heeft massaal gewerkt onder omstandigheden waarbij dit veelal niet volgens de voor de rest van de samenleving geldende normen kon. De verplichte openstelling vanaf mei 2021 vond zelfs plaats op een moment dat de vaccinatie van mensen van beneden de 40 nog niet had plaatsgevonden. De onderwijsbonden zijn van mening dat bovenstaande omstandigheden reden zijn tot het nemen van meer maatregelen.

Omvang van long covid benadeelden in onderwijs groot

Helaas heeft in het onderwijs een grote groep collega's long covid opgelopen. Tot nu toe hebben meer dan 1700 onderwijswerknemers met long covid zich bij een door de AOb en FNV opgericht meldpunt gemeld. Een overgrote meerderheid gaf aan de besmetting vermoedelijk op het werk te hebben opgelopen. Verder valt op dat ruim een derde van deze groep jonger dan 40 jaar is. Ook bij de andere bonden hebben zich veel collega's gemeld. De gezamenlijke bonden zien dat long covid een groot percentage uitmaakt van het langdurig verzuim op scholen. Wij maken ons ernstig zorgen over de gevolgen voor deze collega's en vinden dat de overheid tekortschiet in de zorgplicht door het uitblijven van compensatiemaatregelen.

Vangnet bij langdurige (covid-gerelateerde) ziekte schiet tekort

De consequenties voor collega's die long covid oplopen zijn groot. Een deel van de collega's met long covid is inmiddels na twee jaar ziekte ontslagen of staat aan de vooravond van ontslag. Dat betekent, naast de directe extra zorgkosten, een grote inkomensterugval. Collega's die na ontslag in de WGA terechtkomen ontvangen gedurende twee jaar 70 procent van het WIA-maandloon. Na deze periode valt men, afhankelijk van het wel of niet benutten van de restverdiencapaciteit, in de veel lagere vervoluitkering. Bij het niet-voldoen aan de restverdiencapaciteit kan deze collega worden geconfronteerd met een extra inkomensterugval die kan oplopen tot wel 70%, omdat voor de hoogte van de vervoluitkering wordt uitgegaan van het minimumloon. Het risico op deze enorme inkomensterugval is in het onderwijs groot. In het onderwijs zijn namelijk weinig tot geen banen in de luwte. Dit beeld wordt bevestigd door arbeidsdeskundigen die vakbond CNV raadpleegde; het werk voor de klas is intensief en moeilijk te verenigen met de beperkingen die men ervaart door long covid. Bij een ziektebeeld met een onbekend verloop kan de situatie zich snel voordoen dat iemand niet in staat is om zijn restverdiencapaciteit te benutten, of dat er geen geschikt werk voorhanden is.

Oplossing: een collectieve arbeidsongeschiktheidsregeling

In de sector verpleeg,- verzorgingshuizen en thuiszorginstellingen (VVT) is er recentelijk tegen lage kosten een aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering afgesproken. De onderwijsbonden willen voor het onderwijs minstens een zelfde verzekering; zonder medische selectie, met terugwerkende kracht vanaf maart 2020, zodat alle onderwijswerknemers met long covid recht hebben op fatsoenlijke inkomensbescherming bij ziekte. Een uitgewerkt plan ligt al klaar maar het ontbreekt aan daadkracht bij werkgevers en het ministerie. Beide partijen wijzen naar elkaar met als gevolg dat gesprekken zonder uitkomst blijven. De onderwijsbonden roepen het kabinet op om verantwoordelijkheid te nemen en er zorg voor te dragen dat long covid patiënten voldoende worden gecompenseerd en al het onderwijspersoneel goed aanvullend verzekerd is.

Betrek onderwijs bij compensatiemaatregelen vanuit de overheid

Het voorbeeld van de verpleeghuizen staat niet op zichzelf, ook op andere gerelateerde onderwerpen dreigt het onderwijs vergeten te worden. Zo is in de zorg een subsidieregeling voor werkgevers gekomen die de helft van de loonkosten voor een aanvullende periode van 6 maanden vergoedt. Hierdoor kunnen zorgmedewerkers langer in dienst blijven en kan de WIA-aanvraag opgeschort worden. Het onderwijs staat te springen om een zelfde regeling, zodat we in een periode van grote tekorten niet onnodig werknemers verliezen.

In de zorg is daarnaast een compensatieregeling toegezegd voor zorgmedewerkers die besmet zijn geraakt met long covid. Dit coronafonds is bedoeld voor extra zorguitgaven, zoals therapieën, huishoudelijke hulp, fysiotherapie, taxivervoer en

aanpassingen in en rondom het huis. Het onderwijspersoneel is bij (gesprekken over) dergelijke regelingen uitgesloten gebleven en de onderwijsbonden roepen op het onderwijspersoneel alsnog te includeren in deze regelingen. Het uitsluiten van onderwijspersoneel is niet de rijmen met de zorgplicht die de overheid heeft.

Uiteraard zijn we altijd bereid om de inhoud van deze brief nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Tamar van Gelder, voorzitter AOb
Danielle Woestenberg, voorzitter CNVO
Remko Littoij, wnd. voorzitter FvOv
Karin Straus, voorzitter AVS
Jan Boersma, bestuurder FNV O&O